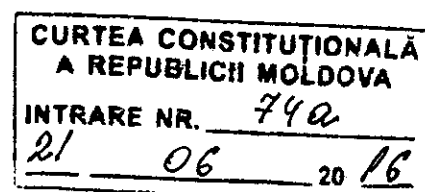

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

prezentată în conformitate cu articolul 25 lit. c) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolele 38 alin.(1) lit. c) și 39 din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995

Prezenta sesizare este un document juridic și poate afecta drepturile și obligațiile dumneavoastră.

I – AUTORUL SESIZĂRII

(Informații cu privire la autorul sesizării și eventualul său reprezentant)

1. Nume/Denumire Leancă 2. Prenume Iurie

3. Funcția: **Deputat în Parlamentul Republicii Moldova**

4. Adresa: **str. Vasile Alecsandri 87 (et.3), Chișinău, Republica Moldova**

5. Tel./fax: **+373-69933333**

6. Numele și prenumele reprezentantului* **Iulian Rusu**

7. Ocupația reprezentantului **Jurist PPEM**

9. Tel. **+373-79436927** 10. Fax

11.

* Dacă autorul sesizării este reprezentat/ă, a se anexa o procură semnată de autorul sesizării.

1. Nume/Denumire **Carпов** 2. Prenume **Eugen**

3. Funcția: **Deputat în Parlamentul Republicii Moldova**

4. Adresa: **str. Vasile Alecsandri 87 (et.3), Chișinău, Republica Moldova**

5. Tel./fax: **+373-78888801**

6. Numele și prenumele reprezentantului* **Iulian Rusu**

7. Ocupația reprezentantului **Jurist PPEM**

II – OBIECTUL SESIZĂRII

12. La data de 17 iunie 2016 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat în a doua lectură proiectul legii privind statutul municipiului Chișinău, înregistrat în secretariatul Parlamentului sub nr. 84 din 04.03.2016. Legea adoptată de Parlament în a doua lectură este structurată în șapte capitole, care reglementează activitatea Primarului, a Consiliului Municipal, a pretorului, preturii, serviciilor publice municipale și dispune de prevederi finale și tranzitorii.

Legea adoptată de Parlament în a doua lectură privind statutul municipiului Chișinău stabilește transferul competențelor de la consiliul municipal către primarul general, limitând în consecință semnificativ competențele consiliului municipal prin condiționarea aprobării de către acesta a deciziilor la propunerea Primarului General.

Exemple ale competențelor consiliului municipal care au fost limitate comparativ cu prevederile legii nr. 431-XIII din 19.04.1995 privind statutul municipiului Chișinău sunt:

- a) Numirea pretorilor, vice-pretorilor, membrilor și secretariatului preturii, a șefilor de subunități, departamente, direcții, întreprinderii municipale, servicii publice, secții și servicii ale primăriei

Legea adoptată în a doua lectură de Parlament stabilește în articolul 15 alin. 1 lit. b) că aceste competențe țin de Primarul General.

Legea nr. 431-XIII din 19.04.1995 stabilește la articolul 22 lit. g) și h) că aceste competențe țin de consiliul municipal, care fie numește în funcție aceste persoane la propunerea primarului general, fie la inițiativa a o treime din numărul consilierilor municipali.

- b) Aprobarea Regulamentului de funcționare și organizare a Primăriei municipiului Chișinău:

Legea adoptată în a doua lectură de Parlament stabilește în articolul 6 alin. 1) lit. c): Consiliul Municipal aprobă la propunerea primarului Regulamentul de organizare și funcționare a primăriei municipiului Chișinău, regulamentele preturilor și regulamentele de organizare și funcționare a serviciilor publice municipale; dacă însă Consiliul Municipal respinge sau nu pune pe ordinea de zi adoptarea regulamentelor respective, Primarul General aprobă prin dispoziție respectivele acte până când Consiliul municipal nu aprobă regulamentele în cauză.

Legea privind statutul municipiului Chișinău nr. 431-XIII din 19.04.1995 și Legea nr. 436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală prevăd în articolul 22 lit. c) și respectiv articolul 40, că Consiliul aprobă la propunerea primarului structura și efectivul preturii, însă nu limitează dreptul reprezentativ al Consiliului Municipal să aprobe regulamente într-o altă redacție decât cea propusă de primar, sau în general stabilește că competența de aprobare a Regulamentului primăriei ține în exclusivitate de consiliul local. Articolul 40 a fost aplicat prin analogie, întrucât nu exista norme specifice pentru această competență care să reiesă din cele două legi în vigoare la momentul depunerii prezentei sesizări.

La dispoziții finale și tranzitorii, Legea aprobată în a doua lectură de Parlament privind statutul municipiului Chișinău stabilește în articolul 29 că ”la data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Legea nr. 431-XIII din 19 aprilie 1995 privind statutul municipiului Chișinău”. Astfel, în absența unei prevederi specifice privind data intrării în vigoare, aceasta intră în vigoare conform reglementărilor generale, și anume articolul 1 alin. (5) din Legea nr. 173-XIII din 06.07.1994, la data publicării.

În același timp, în urma alegerilor locale generale din 14 iunie 2015, consilierii municipali aleși au primit un mandat pentru un termen de 4 ani, în baza reglementărilor în vigoare la acel timp, cu alte cuvinte având competențele și responsabilitățile stipulate în Legea nr. 431-XIII din 19.04.1995 și Legea nr. 436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală.

Astfel, considerăm că prin legea adoptată au fost încălcate prevederile Constituției, în special articolele 38 – dreptul de vot și dreptul de a fi ales, articolul 109 – principiile de bază ale administrării publice locale și articolul 112 – autoritățile sătești și orașenești.

III – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

13. Autorul sesizării consideră că aceasta urmează a fi primită și examinată de Curtea Constituțională, întrucât:
- a) Subiectul sesizării corespunde cerințelor stabilite de articolul 38 alin. 1) din Codul Jurisdicției Constituționale
 - b) Obiectul sesizării constituie o lege care a fost adoptată în a doua lectură de Parlament, și care, conform Hotărârii Curții Constituționale nr. 9 din 14.02.2014 privind interpretarea articolului 135 alin. (1) din Constituție reprezintă obiect de sesizare
 - c) Argumentele sesizării se bazează pe prevederi Constituționale, în speță articolele 38, 109 și 112 din Constituție, precum și pe jurisprudența Curții Constituționale cu privire la durata mandatului aleșilor locali și dreptul lor de al exercita pînă la încheierea acestuia.

Autorul sesizării consideră că au fost încălcate prevederile Constituției, în special cele ce țin de dreptul de a alege și de a fi ales, principiul autonomiei locale și al eligibilității autorităților administrației publice locale (articolele 38, 109 și 112 din Constituție).

În baza articolului 38 din Constituție ”Voința poporului constituie baza puterii de stat. Această voință se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret și liber exprimat. Dreptul de a fi aleși este garantat cetățenilor Republicii Moldova cu drept de vot, în condițiile legii.”

În baza articolului 119 din Codul Electoral ”Primarii orașelor (municipiilor), sectoarelor, satelor (comunelor) și consilierii în consiliile raionale, orașenești (municipale), de sector și satești (comunale) se aleg prin vot universal, direct, secret și liber exprimat pentru un mandat de 4 ani”.

Curtea Constituțională a examinat deja constituționalitatea unei Hotărâri de Parlament, prin care data alegerilor locale generale a fost stabilită o dată anterioară datei în care aleșii locali urmau să-și încheie mandatul, menționînd în paragraful 8 din Hotărîrea sa nr. 10 din 19.02.2002 că ”prin fixarea alegerilor locale generale pentru 7 aprilie 2002 Parlamentul, de jure și de facto, a întrerupt mandatul consilierilor locali aleși pentru un termen de 4 ani. Or, Constituția și cadrul legal existent nu investesc Parlamentul cu dreptul de a întrerupe mandatul aleșilor locali. Fiind abilitat prin legea electorală să adopte hotărîri privind stabilirea datei alegerilor locale generale sau anticipate, Parlamentul, însă în sensul articolul 54 alin. (1) din Constituție, nu este în drept să suprimă sau să diminueze drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.”

Prin adoptarea în a doua lectură a Legii privind statutul municipiului Chișinău, Parlamentul a ignorat prevederile articolelor 38, 54, 109 și 112 din Constituție și a negat dreptul aleșilor locali să-și exercite mandatul lor pînă la încheierea termenului de 4 ani, adică pînă la 14 iunie 2019, întrucît a limitat competențele Consiliului Municipal în interesul Primarului General și a ignorat votul pe care l-au exprimat cetățenii municipiului Chișinău în data de 14 iunie 2015.

Legea privind statutul municipiului Chișinău adoptată în a doua lectură nu stabilește careva norme speciale de intrare în vigoare și nu ia în calcul mandatul pe care l-au primit aleșii locali în urma alegerilor locale generale din 14 iunie 2015.

IV – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

14. Avind în vedere argumentele și probele aduse mai sus, solicităm Înaltei Curți declararea în întregime drept neconstituțională a Legii privind statutul municipiului Chișinău, aprobată în a doua lectură de Parlament în data de 17 iunie 2016.

V – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

15.

VI - LISTA DOCUMENTELOR

16.

- a) Legea privind statutul municipiului Chișinău, aprobată în a doua lectură de Parlament la 17 iunie 2016
- b) Legea nr. 431-XIII din 19.04.1995 privind statutul municipiului Chișinău
- c) Legea nr. 436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală
- d) Hotărârea Curții Constituționale nr. 9 din 14.02.2014 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova
- e) Hotărârea Curții Constituționale nr. 10 din 19.02.2002 pentru controlul constituționalității Hotărârii Parlamentului nr. 807-XV din 5 februarie 2002 ”cu privire la stabilirea datei alegerilor locale generale”
- f) Procura de reprezentare pe numele dl. Iulian Rusu din partea deputatului Iurie Leancă și a deputatului Eugen Carpov

VII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

(A se vedea capitolul VII al Notiței Explicative)

17. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul *Orisindon*

Data *21.06.2016*

PERIE LEANCĂ Jean
Eugen Carpon

(Semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului)